

Omdat bomen willen wat wij willen: leven

door Frank Houtappels

PLASMOLLEN – Iedereen moet dat toch mooi vinden: een oude boom in het bos, zo'n holle es of een dikke eik, of zo eentje waar de korstige bast langzaam van afbrokkelt.

Ze zijn er wel, maar het zouden er zo veel meer kunnen zijn, zegt Lieke Vullings (62) uit Groesbeek. Om dat te veranderen heeft ze een plan. Of misschien is het wel een filosofie. Een die je terug kunt brengen tot drie woorden: gewoon laten staan.

Het is eigenlijk vrij eenvoudig, zegt ze. Maar toch geniaal genoeg om er mee genomineerd te worden voor de Pluk van de Petteflet Natuur en Milieuprijs 2015. Het geeft aan hoe we altijd met onze natuur zijn omgegaan. Natuur krijgt niet altijd overal de kans om te zijn wat het is, zegt de Groesbeekse. Waarom kunnen we bomen niet laten staan, net zo lang tot ze vanzelf omvallen? „De wereld is al zo rationeel, alles heeft een plan, een papiertje, een bedoeling.”

Het roept vragen op: wat doe je met exotische bomen die onze eiken verdringen? Moet je die dan

“Die boom verzet zich met alle macht tegen zijn eigen ondergang

Lieke Vullings

■ Misschien is deze eik op de Jansberg wel 180 jaar, zegt Lieke Vullings. foto Bert Beelen

wél kappen? Er zijn mensen die dat botanisch nazisme noemen, zegt Vullings.

Je kunt ook bang worden. „Zo van: goh, een oude boom, die valt een keer om. Ja, je kunt pech hebben. Persoonlijk vind ik het verkeer gevaarlijker dan een oud bos. Als je weet dat een boom echt op omvallen staat, kun je veiligheidsmaatregelen nemen. Dat is niet op een wandelend gezin valt.”

Over de uitvoering kun je over discussiëren, maar hoe dan ook zijn oude bomen waardevol, zegt Vullings. Neem zo'n eik als die op de foto, op de Sint-Jansberg in Plasmolen, die is waarschijnlijk zo'n 150 jaar oud. „Misschien wel 180.”

Of die stervende es iets verderop, met muggen en spinnenwebben in de buik van de holle stam. Aan de rand groeit nieuwe bast. „Zie

je? Nieuw hout. Die boom verzet zich met alle macht tegen zijn eigen ondergang. Hij probeert zijn wonden te overgroeien. Dat is wat wij ook doen. Wij proberen ook ons leven te verlengen. Die kracht. Ik vind het een inspirerende gedachte.”

Aan het begin van het pad staan twee lindes, een Hollandse linde en een zomerlinde. Die heeft Vullings zelf geplant, bij de geboorte

Een eenvoudig idee in de finale

In haar plan Bosrijk stelt Vullings voor een strook vanaf Duitsland via de Sint-Jansberg en het Groesbeekse bos richting Duivelsberg in te richten als oerbos, waar zo min mogelijk gekapt wordt en bomen dus heel oud kunnen worden. Het idee staat in de finale van de landelijke Pluk van de Petteflet Natuur en Milieuprijs 2015. De winnaar krijgt 3.000 euro.

van haar zoons Floor (28) en Joost (24). „Voor mij is dit bos altijd een beetje mijn thuis geweest.” Kinderen die nu geboren worden, maken een grote kans 100 jaar oud te worden, blijkt uit onderzoek. Vullings kan zich er moeilijk iets bij voorstellen, maar toch. Een beetje eik kan de duizend halen. Dat is niet alleen mooi, maar ook waardevol.

„We kunnen opnieuw meten wat wij zijn. Wij zijn veel eindiger dan bomen. Dat is een belangrijk gevoel. We moeten blijven zien hoe kwetsbaar we zijn. Ons mensen lukt zo veel dat ik bang ben dat we ons zo onoverwinnelijk achten, dat we ons eigen graf graven. We kunnen niet zonder natuur. Hoe vaak realiseren we ons dat we er zijn omdat er bomen zijn?”